

Téma: Kartografická zobrazení

Předmět: Matematický zeměpis

Přidal(a): Veronika Valková

KARTOGRAFIE

- Věda zabývající se tvorbou a zpracováním map
- **Mapa** = zmenšený obraz Země
- Používá se **měřítko** = poměr
- **Globus** = zmenšený model země

Dělení kartografického zobrazení

- **Podle kartografického zkreslení**
 - ekvidistantní (délkojevná, stejnodélková) – nezkreslují vzdálenosti v určitém směru (netýká se všech délek)
 - ekvivalentní (plochojevná, stejnoplochá) – zachovávají poměry ploch, jsou však zkresleny úhly
 - konformní (úhlojevná, stejnoúhlá) – věrně zachycují úhly, ale silně zkreslují plochy
 - vyrovnávací (kompenzační) – kompromisní zobrazení s mírným zkreslením úhlů i ploch; do této kategorie lze počítat i mnohá zobrazení délkojevná
- **Podle vzhledu zobrazovací plochy**
 - jednoduchá
 - azimutální – zobrazuje se přímo na rovinu (např. Gnómonická projekce)
 - kuželová – zobrazuje se na plášť kužele, který se poté rozvine do roviny
 - válcová – zobrazuje se na plášť válce, který se poté rozvine do roviny (např. Behrmannovo nebo Mercatorovo zobrazení)
 - nepravá (pseudo-zobrazení) – odvozená z výše uvedených zobrazení azimutálních,

kuželových a válcových (např. Mollweidovo zobrazení)

- mnohokuželová (polykónická) – místo jednoho kuželového pláště je použita soustava kuželů
- zobrazení po vymezených částech – nejedná se vlastně o druh zobrazení, ale o opakování téhož způsobu zobrazení po malých územích, čímž je minimalizováno zkreslení
- **Podle polohy osy zobrazovací plochy**
 - normální (pólová) – osa válce nebo kužele je totožná s osou glóbu nebo se zobrazovací rovina dotýká glóbu na jednom pólu
 - příčná (transverzální, rovníková) – osa válce nebo kužele leží v rovině rovníku nebo se zobrazovací rovina dotýká glóbu na rovníku
 - obecná (šikmá) – osa válce nebo kužele prochází středem glóbu, ale nesplývá s jeho osou ani neleží na rovníku nebo se zobrazovací rovina dotýká glóbu v libovolném bodě mezi pólem a rovníkem

Kartogram

- je jedna z nejpoužívanějších vyjadřovacích metod tematické kartografie. Jde o jednoduchou mapu, v níž je graficky vyjádřena (barvou či rastrem) intenzita jevu ve sledovaném území. Kartogram vyjadřuje relativní hodnoty (na rozdíl od kartodiagramu).

Kartodiagram

- je grafické znázornění statistických dat buď metodou bodovou, čárovou, anebo plošnou používané v geografii a kartografii. Kromě diagramových znaků mohou být v mapě znázorněny také prvky topografického obsahu (vodní síť, administrativní hranice)
- vyjadřuje absolutní hodnoty jevu. Lze jej kombinovat s kartogramem, který vyjadřuje naopak hodnoty relativní.

Základní metody tvorby map

- Anamorfóza – přetvoření vybraného ukazatele za předpokladu konstantního neměnného, poznávacího prvku (např. velikost území a tvar území jako poznávací prvek)

- Kategorizace – vytváření tříd souvislostí jevů využitelných ke stanovení určitého klasifikačního řádů, nebo schématu
- Separace – samostatné znázornění jednoho izolovaného prvku obsahu (např. vodní nádrže)
- Generalizace – zdůraznění podstatného a vyloučení druhořadého
- Klasifikace – převod kvantitativních hodnot na novou kvalitu (např. orientace svahů)
- Kvantifikace – převod kvalitativního vyjádření na kvantitativní (např. hustota dopravní sítě)